

Segons un estudi del Servei de Documentació de la Diputació

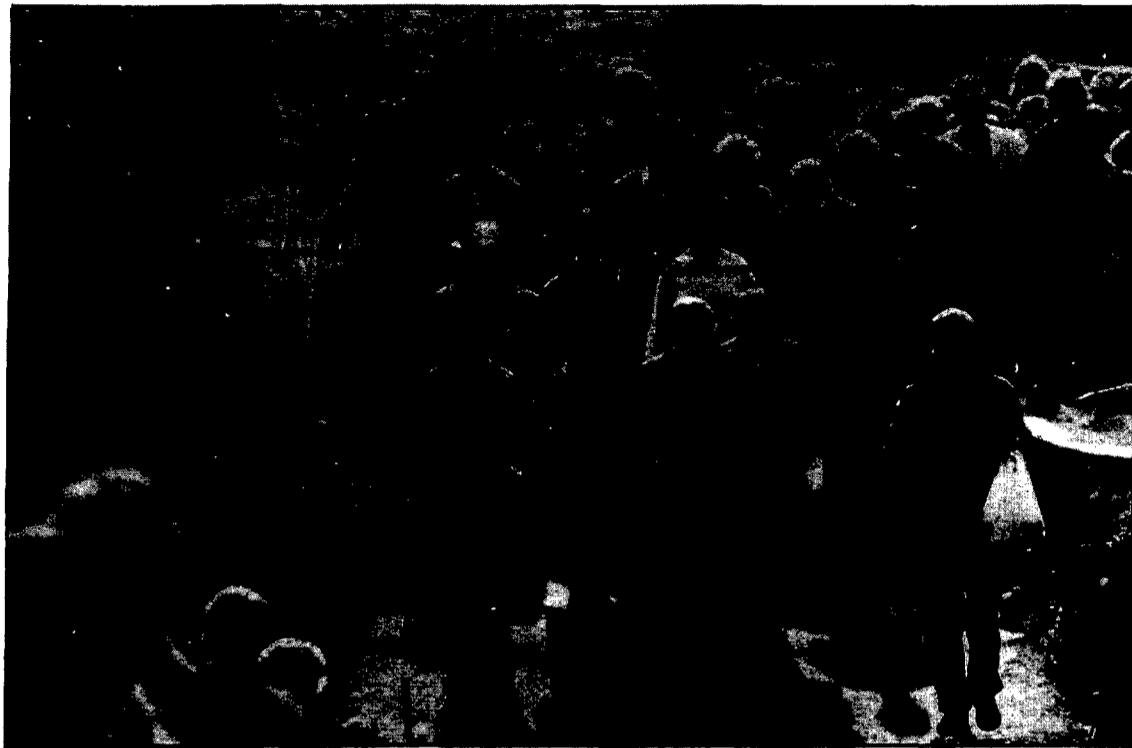
# La Garrotxa és la comarca que més festes populars conserva: a Olot sol n'hi ha 21

GIRONA (De la nostra Redacció, per J. Fabre). — Set-centes seixanta-set festes populars de celebració anual han estat comptabilitzades pel Servei d'Estudis i Documentació de la Diputació de Girona, en un estudi exhaustiu realitzat als 219 municipis de les comarques gironines. Aquest estudi dedicat a festes i tradicions s'emmarca dins d'un de més ampli dedicat al medi cultural, en el qual s'inclouen un estudi ja realitzat sobre la premsa comarcal i un, que és pràcticament enllestit, sobre el patrimoni cultural que ha censat uns cinc mil llocs d'interès, siguin paratges, barris o edificis.

El cens de festes i tradicions inclou la denominació de cada festa en el municipi respectiu, l'indret concret de celebració, la data, i la classificació en un dels cinc grans apartats establerts pels autors del treball: tradició, festa, aplec, aplec sardanista o fira. No han estat censades les manifestacions esportives, tot i tractar-se sovint d'activitats festives i eminentment populars. «Són fenòmens sociològics a tenir en compte — ens comenta Ricard Masó — però generalment es fan des de no fa gaires anys i és difícil saber si arrelaran. Potser si d'aquí uns anys fem un nou cens de festes populars l'hauréu d'incloure».

## LES COMARQUES MÉS FESTEJADORES

La comarca més festejadora és la Garrotxa, amb un promig



El pelegrí de Tossa, una tradició mil·lenària de la comarca de la Selva

de gairebé sis festes per poble, i el municipi més festejador és precisament la capital d'aquesta comarca, Olot, on al llarg de l'any s'hi fan un total de 21 festes.

Darrerà la Garrotxa hi vénen la Selva i el Ripollès, amb més de quatre festes per poble. La comarca on menys festes de promig per poble es donen és l'Alt Empordà. Aquestes xifres cal acollir-les, però, amb reserves ja que una comarca amb una més gran fragmentació municipal dona un promig inferior al d'una co-

marca de muntanya on la població viu més concentrada. I cal tenir en compte també el fet que les unions de municipis han generat que a un mateix poble hi hagi una quantitat de festes equivalent a la suma de les que es feien abans en els diversos pobles independents que ara el componen. És el cas, per exemple, de la Vall d'En Bas, on s'hi han comptabilitzat quinze festes populars, cosa gens estranya si tenim en compte que és format per diversos nuclis de població.

Un dels capítols on els autors de l'estudi han tingut més dificultats ha estat el de les tradicions populars. ¿A partir de quin moment una festivitat pot començar-se a considerar tradicional? L'estudi ha adoptat el criteri de no incloure de moment al cens més que tradicions fortament arrelades, però, com ens comentava Ricard Masó, «si fem de nou el cens d'aquí a uns anys, caldrà incloure-hi moltes festes que ara s'estan recuperant». S'han fitxat 69 tradicions di-

ferents, la majoria a la Garrotxa i al Ripollès. A la Cerdanya no n'hi han localitzat cap. Han estat classificades en 28 balls, 10 processons, 10 celebracions tradicionals del Carnestoltes, set menjades, tres benediccions del terme i onze més difícils de classificar, com són la Festa de la Llana a Ripoll, les Enramades d'Arbúcies, el Pelegrí de Tossa, o el Pa i l'Empenta de Sils.

## FIRES I APLECS

Pel que fa a les Fires, la comarca on més se n'hi fan és el Ripollès, amb set. De les vint que han estat censades en total a les comarques gironines, set se celebren coincidint amb una festivitat de sant, però sis tenen la característica curiosa que no van lligades a festivitats religioses, com són per exemple la Fira de la Mel de Crespià, la del Mulat a Espinavell o la de les 40 hores a Ripoll. La majoria de les Fires es concentren als mesos d'octubre i de novembre.

D'aplec n'han estat censats 125, als quals cal afegir-ne trenta-cinc de sardanistes. La majoria es fan a la Selva i a la Garrotxa i es concentren per la Mare de Déu de Setembre i les dues Pasqües; a la Cerdanya és on se n'hi fan menys.

La conclusió fonamental d'aquest estudi, que aviat es publicarà, és que la comarca on més festes populars es conserven és la Garrotxa, seguida de la Selva i el Ripollès, i la que menys la Cerdanya, seguida de l'Empordà.

## LA SARDANA

# Caldes de Malavella, pionera dels aplecs a les nostres comarques

### XI NIT DE LA SARDANA AL VENDRELL

Aquesta nit tindrà efecte a la vila del Vendrell la celebració de la XI Nit de la Sardana amb l'elecció de la sardana de l'any. 10 són en total les finalistes que a través dels programes de ràdio emesos per una ampla xarxa d'emissores de Radiocadena a Catalunya han estat més votades pels oïdors. Aquestes obres seran interpretades per les cobles Montgrins i Mediterrània. Les obres finalistes són les següents: «Viladesens» de F. Mas i Ros; «65 homenajes» de Puigferrer; «La Montserrat de Papiol»; de Rovira; «A Ramon Serrat» de Cristau; «Planívola» de Tomàs Gil; «Amics Colomencs» de Domènec Moner; «Albada» de Prenafeta; «Tota una història» de Carles Santiago; «Amics de Cornellà» de Ventura Tort; i «Sant Jaume de Frontonyà» de Josep M<sup>o</sup> Bemat. Simultàniament amb l'elecció de la sardana de l'any es concedeixen el premi a la crítica emès pels informadors sardanistes i el premi joventut, atorgat a la millor sardana d'un autor jove.

### APLEC DE CALDES DE MALAVELLA

Caldes de Malavella fou la pionera en el món dels Aplecs; des-

prés de Calella, Caldes de Malavella va efectuar el seu aplec fa exactament 32 anys, Caldes va marcar el camí, el gran rosari, d'aquestes manifestacions que avui, afortunadament, proliferen arreu del País. I Caldes de Malavella es disposa a celebrar-lo demà amb aquest deix de romanticisme que li escau quan les notes sonen per aquells paisatges bucòlics; en sessions de matí, tarda i nit hi actuen les cobles Selvatana, Ciutat de Girona, Girona i Joventívola de Sabadell.

### SOM Nº 25

Som, aquesta publicació nascuda fa més de dos anys arriba, en l'edició d'aquest mes, a les noces d'argent. A la portada, amb una bonica fotografia, hom hi llegeix Número 25. A fe que fa goig! Només ens cal dir ENDAVANT. Que aquesta nostra publicació s'afirmi definitivament i cada mes i per molts d'anys l'anem rebent a casa, amb tot aquest contingut de la nostra cultura popular.

En el Nº que acaba de sortir destaquem una entrevista amb Martí Font; reportatges del repartiment de premis del concurs de colles; la història de la colla «Cel Rogent»; l'evolució del flabiol; un reportatge sobre la setmana catalana a Canàries, dades

de l'Esbart Dansaire «Castell de Tona»; un ample reportatge del món casteller amb notes sobre els bordegassos de Vilanova i la Geltrú; fer volar estels; un personatge avui oblidat «El pare dels boigs»; i d'altres notícies de les comarques.

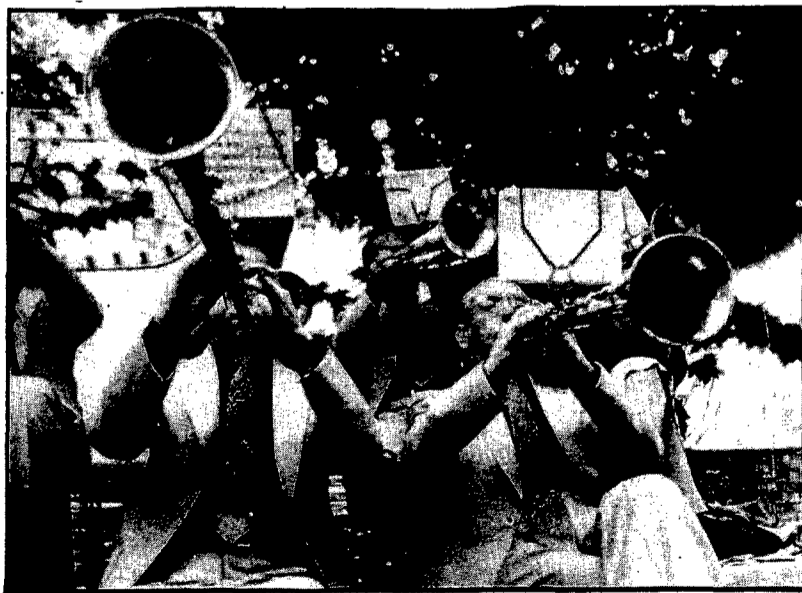
Tot un compendi d'activitats, de recopilació de dades, d'informació de la nostra cultura popular.

Hem de mencionar que aquesta revista no es ven als quioscos o llibreries, llevat d'algunes molt concretes a Barcelona, per tant si algú estigués interessat a rebre-la cal que se subscriuï. Pot adreçar-se al carrer de la Força, 4, o a l'apartat 198, o telefonar al 21 25 58 de Girona.

### ARXIU DE L'AVI XAXU

El fill del compositor escalenc Xaxu, intenta la recopilació de totes les obres d'aquest important músic amb la excel·lent idea de reunir-la i deixar-la a l'abast de persones i entitats que hi estiguin interessades. Així, demana a qui tingui alguna partitura, arranjaments d'obres corals, etc. tingui a bé fer-ne una còpia i enviar-la a Josep Vicens i Mornau, Pl. Clavé 5, Malgrat de Mar.

Robert Roqué



### AUDICIONS PER ALS PROPERES DIES

- Dissabte a la tarda: Arbúcies: Cobla Genisenca.
- A la nit: Bordils. Cobla Principal d'Olot.
- Diumenge al matí: Blanes. Col·legi de Santa Maria. Cassà de la Selva. Pl. de la Coma. Principal de Cassà. Llançà. (Matí i tarda): Cobla Camprodon. Puigcerdà. Principal de la Garrotxa.
- A les 5 de la tarda: L'Escala. Cobla Baix Empordà.